

МЕНЕСТРЕЛЪТ НА БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ – ПЛАМЕН ПАВЛОВ НА 60 ГОДИНИ

THE MINSTREL OF BULGARIAN HISTORY – PLAMEN PAVLOV HAS TURNED 60

*“...The minstrel in the gallery
looked down upon the smiling faces.
He met the gazes observed the spaces
between the old men’s cackle.
He brewed a song of love and hatred,
oblique suggestions and he waited...”*

Jethro Tull, Minstrel In The Gallery

В средновековните латински текстове менестрелите са описани като странстващи поети, музиканти, разказвачи на истории. Като се наемат на служба при някой могъщ сеньор, те имат определени задължения. Неслучайно обозначението на техния социален статус произлиза от *ministerium* (лат.), т.е. министър. Лично за мен, пък и вярвам за нашата професионална гилдия, проф. д-р Пламен Павлов е менестрел на науката История – учен, който не само изследва и преподава, но възпява и съживява миналото, превръщайки го в кауза на своя живот.

Пламен Христов Павлов е роден на 12 юли 1958 г. в село Пейчиново, община Бяла, област Русе в семейството на учителите Мария и Христо Павлови. Живее и израства в Русе. През 1982 г. завършва специалност „История“ във Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. От 1984 г. е асистент по история на Византия и балканските държави (IV – XV в.) в Историческия факултет на университета. След успешна защита му е присъдена научната степен „доктор по история“, което му отваря път към забележителна научна кариера. Последователно придобива званията „доцент“ и „професор“. Хоноруван преподавател е в университетите в Пловдив, Шумен, Варна и др.

Проф. д-р Пламен Павлов участва в различни форуми и изяви на българските общности в чужбина (Украйна, Молдова, Чехия, САЩ, Румъния, Северна Македония, Западните Покрайнини, и др.). Научен секретар на Трудове на ВТУ (серия История), списание „Епохи“, член на редколегиите и редактор на редица научни издания. Той е сценарист и консултант на доку-

ментални филми, посветени на българското минало и съдбата на българите в чужбина за БНТ, „Евроком“, СКАТ, „Дестинация България“ и др. През 2005–2008 води рубриката „Студио история и култура“ на Национална радиомрежа „Фокус“, а от юни 2003 г. има собствено предаване за история и култура „Час по България“ в Национална телевизия СКАТ.

В периода 1998–2002 г. е председател на Държавната агенция за българите в чужбина към Министерския съвет. През тези години упорито и целенасочено работи за развитието на българските общности, дружества и организации по света, като поставя в центъра на своята дейност исторически възникналите български малцинства в Украйна, Молдова, Румъния, Македония, Албания, Гърция, Западните български покрайнини и др. Използвайки целия ресурс на Агенцията, Пламен Павлов допринася за това, тези българи да почувстват и възприемат България не само като прародина, но и като свое настоящо Отечество. На тази благородна кауза Пламен Павлов посвещава огромна част от своите проекти и инициативи: поредицата международни научни конференции и издания „Българите в Северното Причерноморие“ (от 1992); издигането на паметници на кан Кубрат при с. Малая Перешчепина (Полтавска област в Украйна) през 2001 г., на св. св. Кирил и Методий в Микулчице (Чехия) през 2009 г. и др. Пак по тази причина, през 2010 г. поема председателството на кръга „Будител“. Благодарение на усилията му едноименното списание си създава огромен авторитет сред българската общественост у нас и в чужбина.

Предаването „Час по България“ в телевизия СКАТ има особена роля в творческия път на проф. Пламен Павлов. Той не се ограничава само в популяризиране на средновековната българска история. Благодарение на енциклопедичните си познания и интереси успява да го превърне в трибуна на много родолюбци, експерти, писатели, учени, поети, изследователи, археолози, изкуствоведи. Чрез тяхното слово и лична харизма българската национална кауза печели нови убедени привърженици от всички социални групи. Изключително важно постижение е, че проф. Пламен Павлов не направи компромиси с научната си съвет, не позволи „Час по България“ да се превърне в плакатна пропаганда на архаичен национализъм или на модернистични неолиберални концепции. По мое мнение, точно затова той получи тихо, но силно признание, като бе избран за председател на Фондация „Васил Левски“.

Проф. д-р Пламен Павлов е автор и съавтор на повече от 400 статии, студии, книги, учебници, енциклопедии и др. В своите академични публикации той разработва частнонаучни и общи проблеми от историята на Първото българско царство, политическата история на византийското владичество в българските земи, Второто българско царство, османското завоевание и краят на средновековната държавност. Проф. Пламен Павлов не вярва в безликите икономически, социални и политически сили, които определят

облика на историята ни. Той я персонифицира като проучва и същевременно популяризира личностите, възплътили колорита и духа на времето. Сред тях има непознати, пренебрегвани, подценявани, митологизирани или неправилно преценявани царе, царици, боили, боляри, военачалници, бунтовници, авантюристи, книжовници, клирици, светци и светици, борци за национално самоопределение, предатели, конформисти и много други.

Пламен Павлов не е само талантлив служител на Клио, радетел и популяризатор на българската кауза. Той е менестрел и на музата Ерато. Не мога и не искам да ставам литературен критик, затова ще напиша нещо, което никога не съм признавал публично – не разбирам от поезия, особено от съвременна. Това не ми пречи понякога да чета и препрочитам неговите стихосбирки „В мрака на предчувствието“ и „Черни мисли, бели магии“. Чрез тях преоткривам другия Пламен, когото не мога да видя на екрана на телевизора, но когато познавам и обичам.

Жив и здрав бъди, Приятелю! Продължавай по този път, Менестреле!

Иван Лазаров